

● **Amerikalılar bu defa ağız değiştirdi**

‘Karun hazinesini vermeyiz’

İskender SONGUR—NEW YORK

TÜRKİYE'nin Uşak yöresinden yasadışı yollarla yirmi yıl önce Amerika'ya kaçırılarak New York Metropolitan Sanat Müzesi'nde sergilenmesine başlanan “Karun hazinesi” olarak tanımlanan Lidya hazinesi hakkında müze yetkilileri ağız değiştirdi. Daha önce, “Türkler başvursun. Bunların kendilerine ait olduğunu kanıtlasınlar, geri vermeyi elbette konuşuruz” diyen müze yetkilileri, bu kez “Bunları geri vermeyi düşünmüyoruz. Bizden bu hazineyi kimse istemedi. Türklerin bu eserleri geri istediğini de basından öğrendik” diyorlar.

Kendisi ile her zaman çeşitli konularda söyleşide bulunduğum ve Müze Başkanlığı görevi 30 Nisan'da dolacak olan ABD'nin Ankara eski Büyükelçisi **William Macomber**, her nedense bu eserler hakkında bu kez benimle konuşmak istemedi.

Metropolitan adına Basın Sözcüsü **John Ross**, “Şimdi durup dururken bu eserler hakkında bize neden soru soruyorsunuz?” diye kendisi bana soru yönelttikten sonra, 18 yıldır ilk kez bir Türk gazetecisinin bu eserlerle ilgili sorularını yanıtladı. **John Ross**'un yanıtları ve ortaya çıkan çelişkiler şöyle:

SORU: “1966-68 yılları arasında yasadışı yollardan Türkiye'den kaçırılan ve **John J. Klejman** tarafından müzeye satılan, sizce ‘Doğu Yunan’ eserleri diye tanımlanan eserler kaç adettir?”

YANIT: “219 adettir. Tarih uzmanları, bunların genellikle altın ve gümüşten oluşan tarihi eser parçaları olduğunu söylüyorlar.”

1 milyon 117 bin dolar

SORU: “Bunlara ne kadar ödediniz?”

YANIT: “Müze, bunları üç grup halinde satın aldı. Tümüne o zaman 1 milyon 117 bin dolar ödedi.”

● Daha önce, “Türkler bize başvurup, eserlerin kendilerine ait olduğunu kanıtlasınlar, geri vermeyi elbette konuşuruz” diyen New York Metropolitan Sanat Müzesi yetkilileri, bu kez, “Bunları geri vermeyi düşünmüyoruz” dedi

Sözcü **Ross**'un eski Müdür **Howing**'in ABC televizyonuna verdiği 1.7 milyon dolarlık rakamı da yayınlayıp daha sonra müzece yapılan bir başka açıklamada verilen değer üzerinde ısrar ettiği görüldü.

SORU: “Bu hazineyi Türkiye'ye geri verecek misiniz? Bu konuda bir planınız var mı?”

YANIT: “Ben size şu andaki durumu söyleyeyim. Eğer, şimdi bi-

ze birisi gelse, bir eser satmayı teklif etse, eserin geldiği ülke Türkiye ise, artık önce Türkiye ile ya da eserle ilgili herhangi bir ülkede temasa geçip, böyle bir teklif aldığımızı, bu olaydan haberleri olup olmadığını sorarız. Eğer haberleri varsa, bu kez bunu satın alıp almama konusunda görüşlerini sorar, herhangi bir engelin bulunmadığını kendilerinden öğrenmek isteriz.”

SORU: “Ancak söyledikleriniz bugün için geçerli. Bu Lidya eserlerinin Türkiye'ye geri verilmesi için herhangi bir planınız var mı?”

YANIT: “Bizim böyle bir planımız yok. Ama, bugün Türkiye'deki müzelerden bir şey çalınrsa ve bize bir şikâyet gelirse, az önce söylediğim uygulamayı yaparız..”

Oysa, daha önce 1973 yılında

Müze Müdürü **Thomas Howing**, “Türkler, bu eserlerin ülkelerinden geldiğini kanıtlarlarsa, geri vermeyi elbette kendileri ile konuşuruz. Türkler doğruca bana başvursunlar” diyor, ancak eserleri 1984 yılına kadar resmen sergileyemiyordu.

Howing'in o zamanki bu sözlerine karşı Sözcü **Ross**'un dünkü açıklaması ile Metropolitan Müzesi yetkililerinin ağız değiştirdiği ve **Macomber**'in bekçiliği altında bu eserleri sergilemeyi sürdüreceği anlaşıyor.